

Danyýel kitaby — Ýigrimi dokuzynjy san

*Belşazaryň Toýy we Pygamberlik Sagady: Ýekşenbe Kanunynyň,
Wawilonyň Ýykyşynyň we Ahyrky Krizisiň Açylmagy*

Jeff Pippenger

2023-12-24

Belşazarın ziyafeti Bazar günü qanununun “saat”ını müäyyen edir, lakin vurğunu Respublikaçı buynuzun mühakiməsi üzerine qoyur. Daniel kitabının üçüncü fäslinde Navuxodonosorun qızıl heykeli eyni tarixi Allahın sadıq xalqının o zaman bayraq kimi ucaldıldıgı kontekstdä tæqdim edir. Daniel kitabının altıncı fäsl eyni xättä toxunur, lakin Protestant buynuzun rolunu næzærdæn keçirir. Belşazar “dövläti” tæmsil edir vè o, öz “æyanlarından” min næfæri çağırdı.

Patyşa Belşazar öz müň serdary üçin uly meýlis berdi we şol müňüň önünde şerap içdi. Belşazar şeraby datyp durka, onuň kakasy Nebukadnesaryň Iýerusalimdäki ybadathanadan alyp gaýdan altyn-kümüş gaplaryny getirmegi buýurdy; patyşa, onuň serdarlary, aýallary we gymnaklary şolarda içsinler diýip. Şonda Iýerusalimdäki Hudaý öýüniň ybadathanasından alnyp gaýdylan altyn gaplary getirdiler; patyşa, onuň serdarlary, aýallary we gymnaklary şolarda içdiler. Olar şerap içip, altyndan, kümüşden, misden, demirden, agaçdan we daşdan bolan hudaýlary wasp etdiler. Şol sagatda bir adam eliniň barmaklary peýda bolup, patyşa köşgüniň diwarynyň suwagynyň üstüne, şemdanyň garşysynda ýazdy; patyşa bolsa ýazýan elin bölegini gördi. Daniel 5:1–5.

“On” sany azdahany aňladýar, ýüz hem, müň hem şol bir nyşanyň diňe ulaldylan görnüşidir. Altynjy bapda ýüz ýigrimi aldawly kanuny öňe sürýär, we ýüz ýigrimi ruhanylaryň nyşanydyr. “Setir üstüne setir” ýörelgesini nazara alanymyzda, Belşazaryň meýlisi bozulyp giden döwlet dolandyryşy hakdaky hökmi, hem-de bozulyp giden ybadathana dolandyryşy hakdaky hökmi görkezýär. Belşazar Babil şeraby bilen serhoş bolupdy, soňra bolsa Ýerusalimdäki Hudaýyň ybadathanasynyň mukaddes gap-gaçlaryny haram etmegi ýüregine düwdi.

Pygamber şeýle diýýär: “Men asmandan inýän başga bir perişdäni gördüm; onda uly güýç bardy, ýer ýüzi onuň şöhraty bilen ýagtyldy. Ol güýçli ses bilen batly gygyrdy we şeýle diýdi: Beýik Babil ýykyldy, ýykyldy, ol jynlaryň mesgenine öwrüldi” (Ylham 18:1, 2). Bu, ikinji perişdäniň beren şol bir habarydyr. Babil ýykyldy, “çünki ol ähli halklara öz zinasynyň gazabynyň şerabyny içirdi” (Ylham 14:8). Ol şerap näme? — Onuň ýalan taglymatlarydyr. Ol dünýä dördünji tabşyrygyň Sabatynyň ýerine galp bir sabaty berdi, şeýle hem Şeýtanyň ilkinji gezek Eremde How ene aýdyp beren ýalandygyny — janyň tebigy ölmez-ýitmezligini — gaýtalady. Ol munuň ýaly köp sanly ýalňyşlyklary giňden ýaýratdy, “ynsan buýruklaryny taglymat edip öwredip” (Matta 15:9). Saýlanan Habarlar, 2-nji kitap, 118.

Belşazar içýän çakyry papalygyň butparaz şenbe günü bolupdy, çünki şol toý Ýekşenbe kanunynyň pygamberlikdäki “sagatyny” aňladýardy. Onuň meýlis zalyna getiren mukaddes ybadathana gap-gaçlary diňe bir Hudaýa garşy gozgalaňy däl, eýsem mukaddes gap-gaçlar Hudaýyň halkyny hem aňladýar, çünki göni manydaky zat ruhy zady aňladýar, we adamlar gaplardyr.

Şeýle-de bolsa, Hudaýyň binýady pugta durandyr; onda şu möhür bardyr: «Reb Özünikileri tanaýandyr». Şeýle hem: «Mesihniň adyny agzaýan her bir adam zalymlykdan ýüz öwürsin». Emma uly öýde diňe altyn we kümüş gaplar bolman, agaçdan we toprakdan edilenleri-de bardyr; olaryň käbiri hormat üçin, käbiri bolsa hormatsyzlyk üçindir. Şeýlelikde, eger bir adam özüni bulardan päkläp aýyrsa, ol hormat üçin bir gap bolar, mukaddes edilen, hojaýynyň ulanyşy üçin laýyk hem-de her bir ýagşy işe taýýar edilen. 2 Timoteos 2:19–21.

Hudaýyň halkyny mejbury ýekşenbe ybadaty arkaly haramlamaklygyň ortasynda, otly el ýazgysy Belşazaryň heläkçiligini yglan edýär.

Şol sagatda adamyň eliniň barmaklary peýda bolup, patyşanyň köşgüniň diwarynyň suwagynyň üstüne, şemdanyň garşysyna ýazdy; patyşa hem ýazýan elniň bölegini gördi. Şonda patyşanyň ýüzi üýtgedi, pikirleri ony howsala saldy; şeýlelikde onuň biliniň bogunlary gowşady, dyzlary bolsa biri-birine kaklyşdy. Patyşa gaty ses bilen jadygöýleri, haldejlery we palçylary getirmegi buýurdy. Patyşa söz alyp, Wawilonyň akyldarlaryna şeýle diýdi: «Kim bu ýazgyny okap, onuň many-mazmunyny maňa düşündirse, ol gyrmyzy geým geýdiriler, boýnuna altyn zynjyr dakylar we patyşalykda üçünji hökümdar bolar». Daniel 5:5–7.

Taryhy taýdan bu bölek Belşazaryň kakasynyň syýasy tagty Belşazara galdyrandygyny görkezýär diýip düşünilýär, şonuň üçin hem ýazgyny düşündireni üçin oglunyň hödürläp biljek in ýokary derejesi üçünji hökümdar orunydy. Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanunyna çenli barylýan döwürde syýasy ýolbaşçylyk täze bir ybadat görnüşini girizmek ugrunda işlejek dini ýolbaşçylyga tabyn ýagdaýda bolar. Haýwanyň şekili döwlet bilen ybadathananyň birleşmesini aňladýar, bu gatnaşyklarda bolsa gözegçilik ybadathananyň elinde bolýar; ýekşenbe kanuny wagtynda Belşazar syýasy patyşa bolup, şeýlelikde döwleti alamatlandyrýardy, emma ol kakasynyň dini ygtyýarynyň astynda diňe ikinji buýruklydy. Onuň Daniýele hödürläp biljek in ýokary zady üçünji bolmakdy.

Irki ýygnaç Hoş Habaryň ýönekeýliginden ýüz öwürüp, butparazçylyk döp-dessurlaryny hem adatlaryny kabul etmek arkaly bozulanda, ol Hudaýyň Ruhuny we güýjüni ýitirdi; halkyň wyždanlaryna gözegçilik etmek üçin bolsa dünýewi häkimiýetiň goldawyny gözledi. Munuň netijesi papalyk boldy — döwletiň häkimiýetine gözegçilik edýän we ony öz maksatlaryny ilerletmek üçin, aýratyn-da “ýalan taglymaty” jezalandyrmak üçin ulanýan bir ýygnaç. Birleşen Ştatlaryň wagşy haýwanyň keşbini emele getirmegi üçin, dini häkimiýet raýat hökümetine şeýle bir gözegçilik etmeli welin, döwletiň ygtyýary hem ýygnaç tarapyndan öz maksatlaryny amala aşyrmak üçin ulanylar....

“Protestant ybadathanalarynyň tarapyndan ýekşenbe gününü mukaddes saklamagy mejbur etmek papalygyň — haýwanyň — ybadatyny mejbur etmektir. Dördünji tabşyrygyň talaplaryna düşüňip, hakyky Sabadyň ýerine galp Sabady berjaý etmegi saýlanlar, şol arkaly diňe öz emri bilen muny buýurýan şol häkimiýete tagzym edýärler. Emma ybadathanalar dini borjy dünýewi häkimiýet arkaly mejbur edýän hut şol hereketiniň özünde haýwana bir keşp emele getirerler; şonuň üçin Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe gününü mukaddes saklamagy mejbur etmek haýwana we onuň keşbine ybadaty mejbur etmek bolar.” Beýik Jedel, 443, 448, 449.

Häsiyet krizisde ýüze çykýar, diwaryň ýüzündäki şol syrly habar bolsa Belşasaryň başyndan geçen tejribede bir krizis döretdi we onuň patyşalygynyň soňuny belledi; şeýlelikde ol ýer ýüzüniň haýwan patyşalygynyň soňuny alamatlandyrdy. Belşasar şol gijäniň özünde öldi; bu bolsa ýekşenbe kanunyny aňladýar, çünki ABŞ Mukaddes Kitap pygamberliginiň altynjy patyşalygy hökmünde ýekşenbe kanuny mahalynda agdarylýar, emma ABŞ derrew on patyşanyň baş patyşasyna öwürülýär. On patyşa Mukaddes Kitap pygamberliginiň ýedinji patyşalygydyr we olar derrew özleriniň ýedinji patyşalygyny haýwana bermäge razy bolýarlar.

Çünki Hudaý olaryň ýüreklerine Öz islegini ýerine ýetirmegi, bir pikire gelmegi we Hudaýyň sözleri amala aşýança, öz şalygyny wagşy haýwana bermegi saldy. Ylham 17:17.

Soňky hereketler çalt bolup geçýär, altynjy patyşalykdan ýedinjä, soňra bolsa sekizinjä geçiş hem çaltdyr, çünki şol wagtda dünýä uly krizisiň içindedir. Ýer haýwanynyň agdarylmagy Belşazaryň gorkmagyna sebäp bolýar, we ol on patyşanyň baş patyşasy hökmünde Amerika Birleşen Ştatlarynyň agdarylyşynda ýer ýüzüniň ähli patyşalarynyň başdan geçirjek gorkusyny aňladýar. Ylham kitaby on birinji bapda, diwaryň üstünde ýazynyň peýda bolan “sagady”, beýik ýertitremäniň “sagady”dyr. Şol pursatda yslamyň üç nyşany bellige alynýar, we ahyrky günlerde patyşalaryň gorkmagyna sebäp bolýan hem yslamdyr.

Çünki, ine, patyşalar ýygnandylar, bilelikde geçip gitdiler. Olar muny gördüler, şonda haýran galdylar; howsala düşdüler we gaçyp gitdiler. Ol ýerde gorky olary gaplap aldy, dogurýan aýalyň agyrysy dek agyry basdy. Sen Tarşyş gämilerini gündogar ýeli bilen döwýärsiň. Eşidişimiz ýaly, biz muny Hökmürowan Rebbiň şäherinde, Hudaýymyzyň şäherinde gördük: Hudaý ony ebedilik berkider. Selah. Zebur 48:4–8.

Hökmümdarlar, ýagny patyşalar Belşassaryň meýlisinde ýygnanan wagtynda, Wawilonyň şerabyny içip, Hudaýyň mukaddes ýeriniň mukaddes gaplaryny ellerine alyp, olara seredip durkalar, diwarda ýazgy peýda bolanda Belşassaryň gorkusy bilen şekillendirilişi ýaly, olary hem gorky gaplap aldy. Belşassaryň gorkusy, göwreli aýal ýaly görkezilýän barha güýjeýän bir gorkynyň başlangyjy boldy; Ylham kitaby on birinji bapdaky “sagat” on ikinji bapa geçýär, ol ýerde tugurmaga taýyn bir aýal hökmünde nyşan görkezilýär. Ilkinji dogrum agyrysy meýlis zalynyň diwaryndaky ýazgydyr. Bu gorky Tarşyşyň gämilerini “dargadýan” Yslamyň “gündogar ýeli” sebäpli döreýär.

Belşassarynyň meýlisler zalynda “bir mün serdar” Wawilonyň şerabyny içýär; bu bolsa ýekşenbe gününü mejbury berjaý etdirmegi aňladýar. Şol wagt, Belşassar mukaddes ýeriň bezeg esbaplaryny getirtidiği sebäpli, Nebukadnesaryň orkestri saz çalmaga başlaýar. Tiriň jelep zenany aýdym aýtmaga başlaýar, we ýüz dönderen Ysraýyl Nebukadnesaryň altyn butunyň daşynda tans edip başlaýar. Emma meýlisi tiz gelýän “üçünji wähim”, ýagny “ýetjinji surnaý” bolan “gündogar şemaly” bozýar. Yslam meýlisi bozanda, “milletler gahar-gazaba münýär.” Olar gahar-gazaba münýärler, çünki Ýeriň ykdysady gurluşynyň nyşany bolan Tarşyşyň gämileri şol wagt deňziň ortasynda çümdürilýär.

Tarşyş her hili baýlyklaryň köp bolandygy sebäpli seniň söwdagäriňdi; olar seniň bazarlaryňda kümüş, demir, galaýy we gurşun bilen söwda edýärdiler. Ýawan, Tubal we Meşek seniň

söwdagärleriňdi; olar seniň bazaryňda adam janlaryny we bürünç gap-gaçlary söwda edýärdiler. Togarmah neslinden bolanlar seniň bazarlaryňda atlar, atlylar we gatyrlar bilen söwda edýärdiler. Dedanyň adamlary seniň söwdagärleriňdi; köp adalar seniň eliňdäki söwdanyň obýekti bolupdy: olar saňa sowgat hökmünde pil süňklerini we eben agajyny getirýärdiler. Suriýa seniň eliňden çykan zatlaryň köplügi sebäpli seniň söwdagäriňdi: olar seniň bazarlaryňda zümmet, gyrgyzy mata, nagyşlanan işler, nepis zygyr mata, merjen we akik bilen söwda edýärdiler. Ýahuda we Ysraýyl ýurdy seniň söwdagärleriňdi: olar seniň bazaryňda Minnitiň bugdaýyny, Pannagy, baly, ýagy we balzamy söwda edýärdiler. Damask seniň eliňden çykan zatlaryň köplügi, ähli baýlyklaryň köp bolandygy üçin seniň söwdagäriňdi; Helbon çakyry we ak ýün bilen söwda edýärdi. Dan hem-de o ýana-bu ýana gatnap ýören Ýawan seniň bazarlaryňda söwda edýärdiler: ýalpyldawuk demir, kassiýa we gowoş seniň bazaryňdady. Dedan seniň söwdagäriň bolup, arabalar üçin gymmatbahaly geýimler bilen söwda edýärdi. Arabystan we Kedaryň ähli begleri seniň bilen guzylar, goçlar we tekeler boýunça söwda edýärdiler; şularda olar seniň söwdagärleriňdi. Şebanyň we Raamanyň söwdagärleri seniň söwdagärleriňdi: olar seniň bazarlaryňda ähli ysly zatlaryň in gowulary, her dürli gymmatbahaly daşlar we altyn bilen söwda edýärdiler. Haran, Kanne, Eden, Şebanyň söwdagärleri, Aşur we Kilmat seniň söwdagärleriňdi. Olar seniň söwdagärleriň bolup, dürli harytlar, gök reňkli egin-eşikler, nagyşlanan işler, ýüpler bilen daňylan we kedr agajyndan ýasalan gymmatbaha lybas sandyklary bilen, seniň söwdalaryň arasynda söwda edýärdiler. Tarşyşyň gämileri seniň bazaryňda seni wasp edýärdi; sen deňizleriň ortasynda dolup-daşdyň we örän şöhratly bolduň. Seniň kürekçileriň seni uly suwlara çykardylar; gündogar şemaly seni deňizleriň ortasynda döwdi. Seniň baýlyklaryň, bazarlaryň, harytlaryň, deňizçileriň, ýolbeletleriň, gämi bejerijileriň, söwdanyň bilen meşgullanýanlaryň, içindäki ähli söweşiji adamlaryň hem-de seniň ortaňdaky ähli jemagatyň, seniň heläkçilik gününde deňizleriň ortasynda ýykyljakdyr. Ýezekil 27:12–26.

“Tarşyşyň gämileri” ýer yüzüniň ykdysady gurluşynyň nyşanydyr, we olar “gündogar ýeli” tarapyndan deňziň ortasynda gark edilýär. Ezekeýel munuň “heläkçiligiň gününde” bolup geçýändigini bize habar berýär, we Ezekeýeliň ýigrimi ýedinji babyndaky tema Tir hakdaky agydyr.

Rebbiň sözi maňa ýene gelip şeýle diýdi: Indi bolsa, eý ynsan ogly, Tir hakda agy aýt; Tiriň özüne-de şeýle diý: Eý deňziň girişinde ýerleşen, köp adalar üçin halklaryň söwdagäri bolan, Hökmürowan Reb şeýle diýýär: Eý Tir, sen: “Men kämil gözelligidirin” diýdiň. Hezekeýel 27:1–3.

Tyrusyň heläk bolan günü bu agy aýdylýan sözleriň mowzugydyr. Tyrusyň heläk bolan günü Ýekşenbe kanunydyr, çünki Tyrus papalygyň nyşanydyr; onuň höküm edilşi Ylham kitabynyň on sekizinji babyndaky ikinji ses adamlary Babilewondan çykmağa çagyrmaga başlan “sagatda” başlanýar.

Soňra men gökden başga bir sesi eşitdim; ol şeýle diýýärdi: «Ondan çykyň, eý Meniň halkym, onuň günälerine şarik bolmazlygyňyz we onuň belalaryndan paý almazlygyňyz üçin. Çünki onuň günäleri göge çenli ýetdi, Hudaý bolsa onuň etmişlerini ýatlady. Ol size nähili jogap beren bolsa, siz hem oňa şonuň ýaly jogap berin; onuň eden işlerine görä oňa iki esse gaýtaryň;

onuň dolduran kasesinde oňa iki esse dolduryň. Ol özüni näçe şöhratlandyran we näçe nepis ýaşaýyşda ýaşan bolsa, oňa şonça-da azap we hasrat beriň; çünki ol öz ýüreginde: “Men şa aýal bolup otyryn, dul däl, hasrat hem görmerin” diýýär. Şonuň üçin onuň belalary bir günde geler: ölüm, matam we açlyk; ol od bilen bütinleý ýakylar; çünki ony höküm edýän Reb Hudaý gudratlydyr». Onuň bilen zyna eden we nepis ýaşaýyşda ýaşan ýer ýüzüniň patyşalary onuň ýanmagynyň tüssesini görenlerinde onuň üçin aglarlar we matam tutarlar. Olar onuň azabynyň gorkusyndan daşda durup şeýle diýerler: «Wah, wah, eý beýik şäher Babil, eý kuwwatly şäher! Çünki seniň höküm edilmegiň bir sagatda geldi». Ýer ýüzüniň söwdagärleri-de onuň üstüne aglap, ýas tutarlar; çünki indi olaryň harytlaryny hiç kim satyn almaz. Ylham 18:4–11.

Danyýl kitabynda baş gezek “sagat” diýlip ulanylýan söz hemişe höküm etmegiň haýsydyr bir görnüşini aňladýar. Höküm etmegiň görnüşi onuň ulanylan ýeriniň mazmuny bilen kesgitlenýär. Danyýlyň dördünji babynda “sagat” sözi ilki bilen geljek hökümi yglan etmek üçin ulanylýar, ol 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda başlanan derňew hökümi bolsun ýa-da ýekşenbe kanuny bilen başlanýan ýerine ýetiriji höküm bolsun. Iki ýagdaýda-da, derňew hökümi hem, ýerine ýetiriji höküm hem tapgyrlygyn häsiýete eýedir. Papalygyň ýerine ýetiriji hökümi Amerikanyň Birleşen Ştatlarynda ýekşenbe kanuny bilen başlanýar. Şol pursat papalygyň ýerine ýetiriji höküminiň başlanýan “sagatyny” alamatlandyrýar, we şol “sagat” Ylham kitaby on birinji bapdaky uly ýer titremesiniň “sagatydyr”; şol wagt Şadrah, Meşah we Abednego bilen şekillendirilen iki şaýat Ýezekeiliň kuwwatly goşuny hökmünde ýokary galdyrylan baýdak hökmünde peje taşlanýar. Şol “sagat” Belşazaryň diwarynda ýazynyň peýda bolýan pursatydyr.

Şol wagtda ýer ýüzüniň ykdysady üpjünçilik ýollarynyň gurluşyny aňladýan «Tarşyşyň gämileri» deňizleriň ortasynda batyrylýar, we bu, Belşazar arkaly şekillendirilişi ýaly, ýeriň söwdagärleriniň we patyşalarynyň gorka düşmegine sebäp bolýar.

Ylhamyň on birinji babynda “sagat” — Yslamyň “üçünji Wysynyň” tiz gelyän, Ýedinji Surnaýyň ýaňlanýan we milletleriň gahar-gazaba münýän wagtydyr. Şol üç nyşanyň ählisi hem, Rebbiň hut şol “sagatda” Belşatsaryň öldürilmegini amala aşyrmak üçin ulanýan takdyry guraly hökmünde Yslama yşarat edýär. Belşatsar öz patyşalygyna seresapsyzlyk bilen açyk galdyrylan derwezelerden gizlin giren duşmanlar tarapyndan öldürildi; edil şonuň ýaly-da, “beýik ýer titremäniň” “sagaty” golaýlaşýarka, Meksika bilen Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň arasyndaky serhet diwary hem seresapsyzlyk bilen açyk galdyryldy.

Papalygyň ölüm howply ýarasynyň sagalmagy Daniýel kitabynyň on birinji babyndaky soňky alty aýatda beýan edilýär. Şol aýatlarda papalygyň ölüm howply ýarasy sagalýarka ýeňip geçilýän üç päsgelçilik görkezilýär. Demirgazygyň Patyşasy iň ýokary häkimiýet ýolunda hemişe üç päsgelçiligi ýeňýär, hem-de muny elmydama şu tertipde edýär: ilki duşmanyny, ikinjiden ýaranyny, soň bolsa ahyrsoňy pidasyny. Ilkinji ýeňlen Günortanyň Patyşasy bolup, ol Rimiň soňky duşmany bolan Sowet Soýuzyna wekilçilik edýärdi; ol 1989-njy ýylda süpürilip aýryldy. Ikinji päsgelçilik şöhratly ýurtdur; bu Rimiň adyndan SSSR-i ýeňen, Rimiň ýarany bolan Amerikanyň Birleşen Ştatlarydyr; ol häzir garalýan “sagatda” ýeňilýär. Ondan soň üçünji päsgelçilik, Müsür hökmünde görkezilip, papalygyň öz pidasy bolan Birleşen Milletler Guramasynyň üstünden gözegçiligi ele alýan döwrüni aňladýar.

1989-njy ýylda, şol aýatlaryň möhri açylanda we şondan soň şol aýatlar baradaky bilimiň artmagy ýüze çykanda, butparaz Rimiň, papalyk Rimiň we soňra häzirki zaman Rimiň (Danyel kitabynyň on birinji babynyň soňky alty aýatynda Demirgazygyň Patyşasy hökmünde görkezilen) hersiniň patyşalyk hökmünde berkarar bolmazdan öň üç geografik päsgelçiligi ýeňip geçmelidigi ykrar edildi. Butparaz Rim üçin şol üç päsgelçilik üç ugur hökmünde görkezilipdi.

Olaryň birinden bir kiçijik şah çykdy; ol günorta tarapa, gündogar tarapa we gözəl ýurda garşy aşa ulaldy. Daniel 8:9.

Papal Rim üçin olar sogrulyňp aýrylmaly bolan üç saha bolupdy.

Men bu şahlara seretdim, ine, olaryň arasından başga bir kiçijik şah çykdy; onuň önünde ilkinji şahlardan üçüsi köki bilen goparylyp taşlandy. Ine, bu şahda ynsan gözüne meňzeş gözler we uly zatlary sözleýän agyz bardy. Daniel 7:8.

Danyýl kitabynyň on birinji babynyň soňky alty aýatynda şekillendirilen häzirki zaman Rim üçin (demirgazygyň patyşasy) üç päsgelçilik bardy: günortanyň patyşasy, şöhratly ýurt we Müsür. Butparaz Rimde we papalyk Riminde bolşy ýaly, bu üç päsgelçilik geografik päsgelçilikleri aňladýardy. Danyýl kitabynyň on birinji babynyň soňky alty aýatynda demirgazygyň patyşasy hökmünde şekillendirilen häzirki zaman Rim üç “diwary” ýeňip geçmelidi, we birinji diwar bilen birlikde, göni manydaky diwar ýykylan şol bir wagtda aýrylan pelsepewi bir “diwar” hem bardy. 1989-njy ýylda, demirgazygyň patyşasy Sowet Soýuzyny (günortanyň patyşasyny) ýykanda, Berlin diwary sökülip aýrylyşy ýaly, “demir perdesiniň” pelsepewi “diwary” hem aýryldy.

Belşatsaryň höküm edilýän “sagatynda”, ýagny diwarda ýazgy peýda bolan we onuň duşmanlary gözegçiliksiz derwezelerden gizlin içeri girip barýan mahalynda, döwlet bilen ybadathananyň bölünmeginiň pelsepewi “diwary” aýrylýar; şol bir wagtyň özünde üçünji Wanyň Yslamy şöhratly ýurduň günorta serhedindäki garawsyz “diwardan” gizlin içeri girdi.

Birleşen Milletler Guramasyny aňladýan “Müsür” basylyp alnanda we Tyryň jelep aýalynyň ýolbaşçylyk edýän bir dünýä hökümetini kabul etmäge her bir millet mejbur edilende, “milli özygtyýarlylygyň diwary” diýlip atlandyrylýan pelsepewi diwar ýumrular. Şol wagtda soňky günleriň harby düzgünini we despotizmini döredýän maliýe çökgünligi ýüze çykar. “Wall Street” diýlip atlandyrylýan bir köçede hakykatdan-da bir zat bolup biler.

“Şu wagtlar Hudaýyň işine örän az möçberde goýberilýän, we nebisjeňlik bilen elde saklanyp galynýan şol serişdeleriň özi az salymdan ähli butlar bilen bilelikde körsýanlara we ýarganatlardyň arasyna zyňlar. Adamyň duýgularyna ebedi sahnalaryň hakykaty açylanda, puluň gymmaty tiz wagtda örän duýdansyz peseler.” Welfare Ministry, 266.

Belşazar baradaky barlagymyzy indiki makalada dowam etdireris.

“Şu gün, Ylýasyň günlerinde bolşy ýaly, Hudaýyň tabşyryklaryny saklaýan halky bilen ýalan taňrylara sežde edýänleriň arasyndaky araçäk aýdyň kesgitlenendir. ‘Haçana çenli iki pikiriň arasynda ikiýüzlülük edip durarsyňyz?’ diýip, Ylýas gygyryp aýtdy; ‘eger Reb Hudaý bolsa, Oňa eýeriň; emma Baal bolsa, onda oňa eýeriň.’ 1 Patyşalar 18:21. Şeýle hem şu gün üçin habar şudur: ‘Beýik Wawilon ýykyldy, ýykyldy.... Onuň günälerine şarik bolmazlygyňyz we

onuň belalaryndan almazlygyňyz üçin, eý halkym, ondan çykyň. Çünki onuň günäleri göge çenli ýetdi, we Hudaý onuň etmişlerini ýatlady.’ Ylham 18:2, 4, 5.”

“Synagyň her bir janyň üstüne geljek wagty indi uzakda däl. Ýalan sabady berjaý etmek bize daňyljakdyr. Göreş Hudaýyň buýruklary bilen adamlaryň buýruklarynyň arasynda bolar. Dünýä talaplaryna ädimme-ädim boýun bolan we dünýäniň döp-dessurlaryna uýgunlaşanlar, şol wagt masgaralanmaga, kemsidilmäge, türme bilen haýbat atylmagyna we ölüme duçar bolandan boýun gaçyrman, häkimiýet eýelerine boýun bolarlar. Şol wagtda altyn garyndydan aýrylar. Hakyky takwalyk onuň daşky keşbinden we bezeginden aç-açan tapawutlandyrylar. Parlaklygy üçin haýran galan köp ýyldyzymyz şonda garaňkylykda öçer. Mukaddes ýeriň bezeglerini özüne geýen, emma Mesihniň dogrulygy bilen geýinmedik adamlar şonda özleriniň ýalaňaçlygynyň masgaraçylygynda görünjekdirler.” Prophets and Kings, 187, 188.